

La viatgera per la llengua

EL PRECEDENT

No Bearla

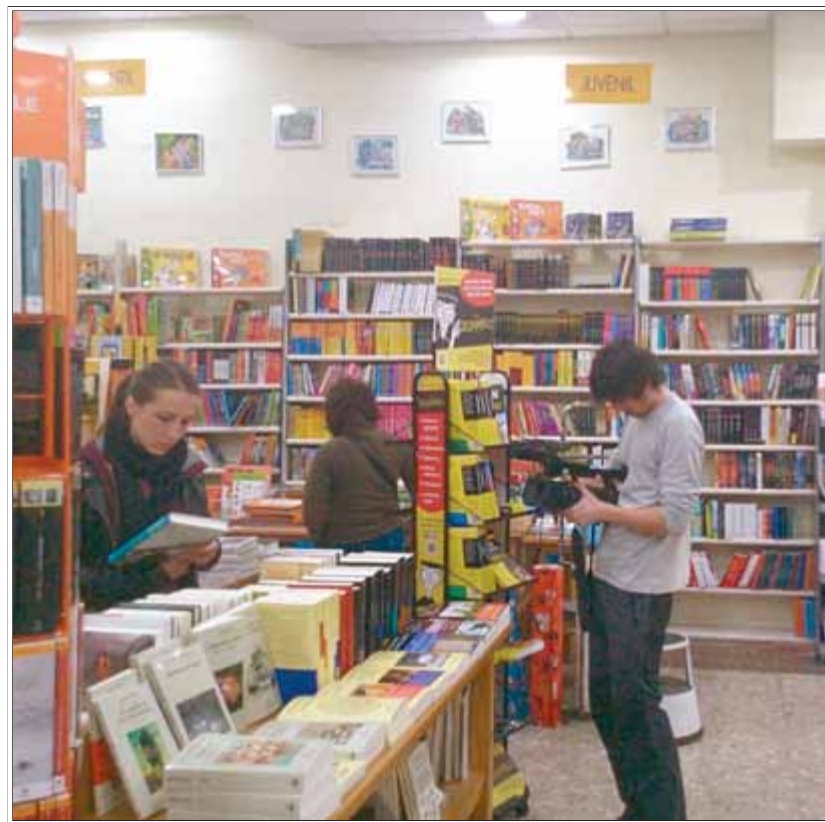
La tele irlandesa TG4 va emetre entre el 2007 i el 2008 aquest programa, en el qual el seu protagonista s'enfrontava a situacions quotidianes només usant el gaèlic

GEMMA BUSQUETS

● No és una croada lingüística, és amor. L'amor va fer que Alina Moser, una jove alemanya nascuda a Frankfurt fa 22 anys, s'instal·lés a Catalunya. I l'amor a un país "petit del sud d'Europa" i a la seva llengua –l'Alina estudia segon de lingüística a la Universitat de Barcelona– l'han fet emprendre un viatge que, en format de trilogia documental, vol recórrer els Països Catalans per comprovar si s'hi pot viure únicament en català.

La primera part d'aquesta iniciativa, titulada *Són bojos, aquests catalans!?* es va estrenar la primavera passada al centre cultural La Violeta de Gràcia i està disponible al canal de vídeos Youtube: www.youtube.com/watch?v=zv9VFBU91gM amb més de 77.000 visualitzacions. La primera part del viatge amb furgoneta de l'Alina la va dur a Girona, a Santa Coloma de Gramenet, a Sant Joan Despí –a la seu de TV3, per parlar amb el seu director–, Perpinyà, Fraga, Andorra la Vella... i en un súper, al cinema, en un judici, o bé parlant amb els veïns comprovava sobre el terreny si es pot viure únicament en català. L'Alina és catalanoparlant; no parla castellà però l'ha acabat aprenent per la situació lingüística de Catalunya. I és que el documental, d'una hora i deu minuts, és un excel·lent exercici de realitat de país, del que es parla al carrer i no del que surt a les enquestes o als informes que es publiquen. Hi ha testimonis tòpics però reals: "Normalment parlo en castellà, però a casa la meva germana, el seu marit és pagès i sempre parla català, i allà parlem en català", diu un veí de Santa Coloma. Un matrimoni, en canvi, manifesta: "*Lo entendemos pero nos da vergüenza hablarlo. Sí, te diría unas palabras, pero no todas. Llevamos aquí toda la vida*" i un tercer jubilat comenta: "*En Alemania estuve seis meses y entendía más que en Catalunya 40 años. Allí estaba más necesitado de hablar el alemán que aquí el catalán.*" No ha necessitat mai el català per viure aquí? és la pregunta recurrent que fa l'Alina a la majoria de vianants amb què es topa.

El País
Valencià és el
pròxim destí
de la jove
alemanya
Alina Moser i
la segona part
de la trilogia
documental
que pretén
recórrer els
territoris de
parla catalana

La necessitat de la llengua és, en definitiva, la clau d'aquest documental. "Volem demostrar que el català és una llengua útil amb una gran vitalitat", diu el lingüista barceloní David Valls, que va tenir la idea i coordina la iniciativa, la qual té la realització de la productora olotina Zeba i l'aparadrinament, entre altres, de la Plataforma per la Llengua.

Ara aquest projecte, que té un format audiovisual entre *road movie*, documental d'investigació i amb el punt crític propi dels treballs del cineasta nord-americà

Michael Moore, fa un pas més i mira cap al sud. Els seus responsables busquen ara el finançament, a través de la via del micromecenatge amb la plataforma Verkami (<http://vkm.is/queenspassa>), per realitzar la segona part: *Què ens passa, valencians!?*. L'Alina Moser vol emprendre un viatge cap al País Valencià, on preguntarà en relació amb el català. David Valls explica que "la protagonista no coneix les diferències reals entre el Principat i el País Valencià; ella l'única cosa que ha fet és estudiar el català en els llibres".

SÓN BOJOS, AQUESTS CATALANS!?

Portada del documental 'Són bojos, aquests catalans!?' i dues fotos del rodatge. ZEBA PRODUCCIONS

És territori hostil? David Valls considera que estan preparats per si han de viure alguna situació violenta o incòmoda. En aquesta segona part, es vol explicar si s'hi compleixen les lleis, si hi ha o no conflicte lingüístic, quins hi són els usos reals de la llengua i si el País Valencià és realment bilingüe o quins problemes es troben els catalanoparlants a l'hora d'emprar-la.

Durant el documental, l'Alina Moser posarà a prova la realitat de la llengua a través de diferents situacions, totes reals i que hauran proposat les diferents entitats que impulsen el projecte des del sud, com són El Tempir d'Elx, Escola Valenciana, Acció Cultural del País Valencià, el Micalet, *La Veu del País Valencià* i també el programa *Estira la llengua* de Ràdio i Televisió d'Andorra, que de seguida es va mostrar interessada a col·laborar en el projecte, un experiment sociolingüístic però no exempt de militarisme i de denúncia de la situació del català. També va recalcar el suport, especialment, d'El Tempir d'Elx, una associació cívica en favor de la llengua nascuda el 1994: "Estan molt il·lusionats que el projecte tiri endavant i tots els que hi col·laboren no tenen cap problema en la denominació de català, en la unitat de la llengua o del terme Països Catalans."

PAÏSOS CATALANS, SÍ

David Valls apunta una reflexió respecte de l'existència dels Països Catalans: "Projectes com aquest són la prova que són reals. És una iniciativa d'un català amb el suport d'entitats valencianes i que ha implicat petits mecenes catalans, valencians i em consta que també de les Illes. S'hi ha abocat tothom." L'objectiu final és arribar a la xifra dels 13.500 euros que han calculat que són necessaris per dur a terme el projecte. De moment en tenen recollits més de 10.650 i el termini s'acaba el dimecres 9 d'octubre, diada del País Valencià. La iniciativa té l'assessorament del Servei de Política Lingüística de la Universitat de València, del Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades (GELA) i del Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació (CUSC), els dos de la UB.

“

Es pot viure en valencià al País Valencià? Hi ha o no hi ha conflicte lingüístic? Són algunes de les qüestions que planteja el documental

“

En la primera part del viatge, s'ha visitat Catalunya, Andorra, la Franja i la Catalunya Nord

Les Illes: el pròxim objectiu

La iniciativa, aquesta visió del dia a dia de la llengua als territoris de parla catalana, no estaria completa sense les Illes Balears. Malauradament, la llengua sempre és notícia i aquests dies més que mai arran del moviment massiu, de mestres i pares, en contra el decret de tri-

lingüisme aprovat pel govern de Bauzá. L'actualitat, però, en aquest cas, perjudicaria el documental, explica David Valls. "Anar-hi a gravar ara distorsionaria la visió real del dia a dia; tot està alterat. Més endavant la gent tindrà les opinions de sempre en relació amb el català."

Aquesta tercera part està encara més en suspens, ja que tot el projecte tira endavant si hi ha voluntarisme econòmic. David Valls es mostra realista: "Arribem a milers de persones, però tot i això, costa molt aconseguir els diners; l'aportació mínima són cinc euros."